

at gribe ind, men Lovforslaget forekommer mig ikke ganske at stemme hermed. Vel kan jeg antage, at det vil siges: Ja, men Udviklingen har medført, at Begrænsningen nu maa være saaledes, at Statens Eneret maa være mere omfattende, men alligevel forekommer det mig ikke, at saadanne mindre Anlæg bør kunne forhindres ved, at der kan kræves Koncession. Vil man drage en Sammenligning med en anden Institution, som i visse Henseender kan paralleliseres med Telegraf- og Telefonvæsenet, nemlig Postvæsenet, vil man ogsaa se, at Eneretten ikke der er saa omfattende; det er nemlig tilladt paa de Steder, hvor Postvæsenet ikke har indrettet Omdeling, at andre besørge Postforsendelser, altsaa paa Steder, hvortil Postvæsenet ikke har udstrakt sin Virksomhed, men her gaar man noget videre. Jeg vil derfor antage, at det vilde være rigtigt, at Statens Eneret begrænsedes saaledes, at det ikke formentes enkelte Personer, ligesom heller ikke en mindre Kreds, at anlægge en Telefon, uden at det skulde være nødvendigt at erhverve Koncession. Der vil da naturligvis blive Spørgsmaal om en Begrænsning, hvor mange Personer der maa slaa sig sammen, da Bestemmelsen ellers vilde kunne omgås, ligesom ogsaa hvor store Kredse maatte være, men det er jo noget, som vel kan være Genstand for Overvejelse.

I § 4 findes, som allerede berørt af den ærede foregaaende Taler, en Bestemmelse, hvorefter bestaaende Telefonanlæg skulle kunne vedligeholdes og drives som hidtil. Hvis denne Bestemmelse skulde forstås strengt efter dens Ord, vilde der ikke kunne foretages nogen Forandring eller ubetydelig Udvidelse uden Ministertiets Tilladelse. Det antager jeg dog ikke er Meningen; jeg antager, at Meningen vel nærmest maa være den, at vedkommende Selskab, den vedkommende Institution, ikke maa foretage Udvidelser uden for det Territorium, som en Gang maa anses efter Selskabets Plan at høre ind under dets Omraade, men hvis det er Tilfældet, forekommer det mig nok, at Udtrykkene maasse for Klarheds Skyld burde være noget anderledes. — I § 6 er der den Bestemmelse, at Staten ved Ekspropriation ikke blot kan erhverve et helt Anlæg, men ogsaa Dele deraf. Det er en Bestemmelse, som vistnok kan give Anledning til nogen Frygt hos de private Selskaber, thi det er jo klart nok, at bortstæres der en Del af Telefonanlægget, vil det hele jo forrykkes, og Planen kommer i Forvirring. Det er ogsaa ret forklarligt, at der er Tvivl om, hvorvidt den Erstatning, som i saa Tilfælde skal ydes, virkelig kan blive fuldt ud fyldestgørende, naar den skal,

som her er foreslaaet, bestemmes efter Støn af uvillige, paa sædvanlig Maade udmeldte Mænd. Det forekommer mig, at der kunde være Grund til at tage under Overvejelse, om ikke Staten, naar den vil have noget af et Anlæg, skal tage det hele, at den altsaa ikke kan partere et Anlæg og tage en Del deraf. Men i alt Fald, hvis man ikke vil komme dertil, vilde jeg dog finde, at det kunde være rigtigt, om der blev indført i Bestemmelsen, hvilke Momenter der skal tages Hensyn til af Fatsationsmændene. Noget lignende finder jo Sted ved Ekspropriationer til Jærnbaneanlægene, og det vil vistnok kunne fjerne mange Tvivl om, hvad der skal tages i Betragtning ved vurderingen. — I sidste Kapitel, § 15, standses man ubillkaarlig ved en Bestemmelse om, at den Funktionær, som gør sig skyldig i Brud paa Hemmeligholdelsespligten, ubetinget skal afskediges uden Hensyn til, hvad Forseelsen drejer sig om. Det er ganske vist en meget streng Bestemmelse, og den er usædvanlig, men jeg tror ikke desto mindre, at den efter Forholdets Bestaaenhed vil være rigtig. Disse Bemærkninger, navnlig om Enerettens Omfang og Bestemmelserne i §§ 4 og 6, skal jeg tillade mig at henstille til nærmere Under søgelse og Overvejelse af det Udvalg, der sandsynligvis vil faa med Sagen at gøre.

Bojzen: Som det fremgaar af Bemærkningerne til dette Lovforslag, har et lignende Forslag tidligere været fremsat her i Tinget, nemlig i Samlingen 1883—84. At dømmes efter den Betænkning, som den Gang blev afgiven, forekommer det mig rigtignok, at den daværende Regering har været mere forudseende, end det ærede høje Ting var, thi denne Betænkning fraraadede, at man skulde gaa til Statsdrift. Jeg kan ikke se rettere, end at, hvis man i 1883 havde taget en Beslutning derom, havde vi nu staaet langt bedre, end vi staa i dette Øjeblik. Den Gang var der endnu ikke mere end et eller høist to private Selskaber, men nu staa vi over for en hel Række af private Selskaber, og det vil vistnok nu blive langt bekvæmligere at gennemføre Statsdriften, end det vilde have været i 1883. Man kunde ganske vist den Gang sige, at man endnu ikke kendte det tekniske ved Telefonernes Indretning, og den Sag har jo ogsaa siden haft en betydelig Udvikling, men det er dog noget, som let vilde være blevet rettet. Naar vi havde faaet Statsdrift den Gang, vilde man selvfølgelig fra Statens Side have fulgt Udviklingen. Nu staa vi saaledes, at vi have en Mængde private Selskaber, som alle ere forfælske, og hvert